

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 27

(Prot. Nr. 27, 2.§)

2026. gada 21. maijā

Par saistošo noteikumu atcelšanu

Lieta Nr. 3114/09/05/1

Par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 4. punkta pārkāpumu AS “Latvenergo” darbībā

SATURS

I LIETAS APSTĀKĻI	1
II FAKTISKO APSTĀKĻU IZVĒRTĒJUMS	3
1. Spēja izslēgt konkurentus	3
2. Tirgus struktūra un pieprasījums	4
3. Iespēja atgūt zaudējumus.....	5
4. Secinājums.....	6

I LIETAS APSTĀKĻI

1. Konkurences padome (turpmāk – KP) 19.01.2009., pamatojoties uz Konkurences likuma (turpmāk – KL) 8. panta pirmās daļas 1. punktu, 23. panta pirmo daļu, pieņēma lēmumu ierosināt lietu Nr. 3114/09/05/1 “Par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 4. punkta pārkāpumu AS “Latvenergo” darbībā” (turpmāk – Lieta).
2. Lai novērstu KL 13. panta pārkāpumu un konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū apvienotajā siltumapgādes zonā vasaras periodā un siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū TEC-2 siltumapgādes zonā apkures periodā, AS “Latvenergo” (turpmāk – Latvenergo) Lietas ietvaros 20.11.2009. iesniedza

rakstveida apņemšanos, ar ko apliecināja KP, ka tas apņemas pildīt noteiktus tiesiskos pienākumus (turpmāk – Tiesiskie pienākumi).

3. 20.11.2009. KP, pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 4. punktu, 13. panta pirmās daļas 4. punktu, 27.² panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 63. pantu, pieņēma lēmumu¹ izbeigt Lietas izpēti, ievērojot Latvenergo rakstveida apņemšanos pildīt Tiesiskos pienākumus (turpmāk – Lēmums).
4. KP 19.09.2018. saņēma Latvenergo priekšlikumu aktualizēt Tiesiskos pienākumus, jo kopš 2009. gada situācija siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū Rīgā bija būtiski mainījies.
5. 29.07.2021. KP pieņēma lēmumu Nr.20 “Par lēmuma grozīšanu daļā”², ar kuru nolēma grozīt Lēmumu Lietā daļā par noteiktajiem Tiesiskajiem pienākumiem un, ievērojot Latvenergo 24.05.2021. rakstveida apņemšanos, noteikt Latvenergo no 05.08.2021. pildīt šādus Tiesiskos pienākumus:

1) Latvenergo apņemas siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū Rīgā attiecībā uz siltumenerģijas apjomu, par kura piegādi pastāv konkurence, izteikt siltumenerģijas beznosacījumu piedāvājumus saskaņā ar siltumenerģijas tirgus organizētāja noteikto siltumenerģijas iepirkumu kārtību un formu, piemērojot tādas cenas, kuras nav zemākas par siltumenerģijas ražošanas ilgtermiņa vidējām papildu izmaksām (long run average incremental costs) (turpmāk – LRAIC), kas ir nosakāmas par četrus gadu periodus, un Latvenergo apņemas izteikt piedāvājumus lotēs, kas nepārsniedz konkrētajā nedēļā saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas siltumenerģijas ražotāju reģistrā pieejamo informāciju mazākā neatkarīgā Rīgas siltumenerģijas tirgus dalībnieka uzstādīto ražošanas siltumjaudu, papildus norādot katrā lotē izmantoto siltumenerģijas ražošanas tehnoloģisko iekārtu (ūdenssildāmais katls, koģenerācijas iekārta vai jauktais režīms);

2) lai nodrošinātu, ka Latvenergo piedāvātās cenas siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū Rīgā nav zemākas par siltumenerģijas ražošanas ilgtermiņa vidējām papildu izmaksām, Latvenergo ir pienākums, pirms rīcības tirgū, identificēt tās izmaksas, kas ir attiecināmas uz siltumenerģijas ražošanu, un izvērtēt, kā noteikt (aprēķināt) cenu siltumenerģijai.

6. Ar 29.07.2021. KP lēmumu Nr. 20 noteiktie Tiesiskie pienākumi paredzēja, ka LRAIC tiek noteiktas četrus gadu periodam. Ņemot vērā minētā perioda noslēgšanos 2025. gada 5. augustā, KP uzsāka izvērtējumu par Tiesisko pienākumu ievērošanu un turpmākas piemērošanas nepieciešamību, ņemot vērā tirgus attīstību, konkurences apstākļu izmaiņas un iespējamu konkurentu izslēgšanas risku konkurējošajā tirgus daļā.
7. Izvērtējuma ietvaros KP pieprasīja un saņēma no Latvenergo informāciju par Tiesisko pienākumu izpildi četrus gadu periodā, tostarp skaidrojumus par izmaksu noteikšanas pieeju un ar siltumenerģijas ražošanu saistīto izmaksu pozīcijām un LRAIC aprēķina pieeju. KP analizēja šo informāciju, kā arī datus par siltumenerģijas pārdošanas apjomiem un cenām konkurējošajā tirgus daļā, kas iegūti no tirgus organizētāja AS “Rīgas siltums” (turpmāk – Rīgas siltums), lai izvērtētu cenu un izmaksu attiecību ilgākā periodā un pārbaudītu atbilstību LRAIC principam.
8. KP izvērtējuma ietvaros saņēma arī Latvenergo viedokli par Tiesisko pienākumu turpmāku piemērošanu. Latvenergo, norādot uz tirgus apstākļu izmaiņām un Tiesisko pienākumu izpildi, lūdza izbeigt Lietas ietvaros noteikto Tiesisko pienākumu piemērošanu.³
9. Izvērtējot Tiesisko pienākumu turpmākas piemērošanas nepieciešamību, KP analizēja ne tikai Tiesisko pienākumu izpildi analizētajā periodā, bet arī tirgus apstākļu izmaiņas un iespējamu plēsonīgas cenu politikas īstenošanas risku. Izvērtējumā KP ņēma vērā cenu politikas ilgumu un raksturu, tās iespējamo ietekmi uz konkurentiem, kā arī to, vai pastāv priekšnoteikumi

¹ Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/PJ53Mjc90I.pdf.

² Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/325182-par-lemuma-grozisanu-dala>

³ Latvenergo 25.03.2026. vēstule Nr. 01VD00-07/368

konkurentu izslēgšanai no tirgus, tostarp dominējošā tirgus dalībnieka spēju izspiest konkurentus, iespēju vēlāk atgūt iespējamus zaudējumus un stimulu īstenot šādu rīcību.

II FAKTISKO APSTĀKĻU IZVĒRTĒJUMS

10. Pirms novērtēt faktisko apstākļu izmaiņas, KP vērš uzmanību, ka intensīva cenu konkurence, tostarp zemu cenu piemērošana, pati par sevi ir normāla un vēlama tirgus ekonomikas izpausme, kas parasti sniedz labumu patērētājiem. Atbilstoši EK pieejai dominējošu uzņēmumu rīcības izvērtējumā galvenais mērķis ir efektīvas konkurences aizsardzība, nevis atsevišķu konkurentu interešu aizsardzība.⁴
11. Plēsonīga cenu politika konkurences tiesību izpratnē attiecas uz situācijām, kurās dominējošs tirgus dalībnieks piemēro cenas zem ekonomiski pamatota līmeņa ar mērķi izslēgt konkurentus vai ierobežot konkurenci. Šādas rīcības izvērtējumā nozīme ir ne tikai cenu un izmaksu attiecībai, bet arī tam, vai konkrētā rīcība var radīt konkurenci izslēdzošu ietekmi (angliski – foreclosure), kas ilgtermiņā kaitē konkurencei un patērētājiem.⁵
12. Līdz ar to plēsonīgas cenu politikas risks vērtējams, analizējot cenu un izmaksu attiecību, tirgus struktūru un konkurences intensitāti, dominējošā tirgus dalībnieka spēju izslēgt konkurentus un iespēju nākotnē atgūt iespējamus zaudējumus, kā arī konkurentu noturību un ienākšanas iespējas tirgū.⁶
13. Izvērtējot Tiesisko pienākumu turpmākas piemērošanas lietderību, KP analizēja tirgus dalībnieku sniegto informāciju, datus par cenām, apjomiem un tirgus attīstību, kā arī konkurences apstākļu izmaiņas Tiesisko pienākumu piemērošanas periodā, īpašu uzmanību pievēršot iespējamās plēsonīgas cenu politikas īstenošanas riskam un tās iespējamai ietekmei uz konkurences procesu tirgū.⁷

1. Spēja izslēgt konkurentus

14. KP, izvērtējot dominējošā tirgus dalībnieka spēju ar cenu politikas palīdzību izslēgt konkurentus no tirgus, analizēja konkurējošās tirgus daļas darbību un faktiskos tirgus rezultātus Tiesisko pienākumu piemērošanas periodā. Analizējot Rīgas siltuma iepirkumu datus par vairākām apkures sezonām, KP konstatē, ka neatkarīgie siltumenerģijas ražotāji konsekventi piedalās iepirkumos, uzvar tajos un nodrošina būtisku daļu no piegādātajiem apjomiem. KP arī ņēma vērā neatkarīgo ražotāju pieaugošo lomu tirgū un spēju nodrošināt būtisku daļu no kopējā pieprasījuma, kas apliecina šo tirgus dalībnieku spēju efektīvi piedalīties cenu konkurencē.
15. KP konstatēja, ka ārpus apkures sezonas konkurējošajā tirgus daļā siltumenerģijas piegādi nodrošina neatkarīgie ražotāji, kas apliecina to spēju darboties tirgū arī bez dominējošā tirgus dalībnieka iesaistes.⁸

⁴ Eiropas Komisijas paziņojums “Norādījumi par Komisijas prioritātēm, piemērojot EK līguma 82. pantu dominējošu uzņēmumu ļaunprātīgai, izslēdzošai rīcībai” (turpmāk – 82. panta Norādījumi), OV C 45, 24.02.2009., 6. punkts, pieejams <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:045:0007:0020:LV:PDF>

⁵ Starptautiskā konkurences tīkla (International Competition Network (ICN)) rekomendācijas, 2. – 3. punkti, pieejams <https://www.internationalcompetitionnetwork.org/portfolio/predatory-pricing-analysis-uc-laws/> ; 82.panta Norādījumi, 19. punkts

⁶ 82. panta Norādījumi, 20. un 63. – 73. punkti

⁷ Izvērtējuma gaitā tika iegūtas atbildes no SIA “Eco Energy Riga” (turpmāk – Eco Energy Riga), SIA “Gren Rīga” (turpmāk – Gren Rīga), SIA “Juglas jauda” (turpmāk – Juglas jauda), SIA “Rīgas BioEnerģija” (turpmāk - Rīgas BioEnerģija), Rīgas siltums

⁸ KP publiskais ziņojums Rīgas pilsētas Daugavas labā krasta siltumapgādes zonas siltumenerģijas iepirkuma tirgus uzraudzība (turpmāk – Tirgus uzraudzība), 14. punkts, pieejams <https://www.kp.gov.lv/lv/media/12396/download?attachment>

16. KP izvērtējumā ņēma vērā arī to, ka neatkarīgo siltumenerģijas ražotāju izmantotās tehnoloģijas un izmaksu struktūra atšķiras no Latvenergo izmantotās siltumenerģijas ražošanas pieejas. Neatkarīgie ražotāji pārsvarā izmanto biomasu un šķeldu, kuru izmaksas analizētajā periodā bija zemākas nekā dabasgāzes izmaksas. Savukārt konkurējošajā tirgus daļā Latvenergo būtiskā apjomā piedāvā koģenerācijas procesā radušos atlikumsiltumu, jo siltumenerģijas ražošana ar ūdenssildāmajiem katliem vai mērķtiecīgi koģenerācijas režīmā ražotu siltumenerģiju pie attiecīgajiem tirgus apstākļiem konkurējošajā tirgus daļā nav ekonomiski konkurētspējīga. Šādos apstākļos neatkarīgie ražotāji analizētajā periodā ir spējuši efektīvi piedalīties konkurencē un saglabāt konkurētspēju arī intensīvas cenu konkurences apstākļos.
17. Tāpat KP, analizējot siltumenerģijas iepirkumu rezultātus atsevišķās apkures sezonās, konstatē, ka neatkarīgie siltumenerģijas ražotāji tirgū darbojas rentabli un saglabā spēju konkurēt arī intensīvas cenu konkurences apstākļos. KP rīcībā esošie dati⁹ liecina, ka gadījumos, kad atsevišķu tirgus dalībnieku piedāvājumi netiek akceptēti, tas ne vienmēr ir saistīts ar cenu līmeni, kas neatbilst papildu izmaksām, bet gan ar citu tirgus dalībnieku konkurētspējīgākiem piedāvājumiem konkrētajā iepirkumā.
18. Ņemot vērā minēto, KP secina, ka dominējošā tirgus dalībnieka spēja izslēgt konkurentus ar cenu politikas palīdzību pašreizējos tirgus apstākļos ir ierobežota, un analizētajā periodā nav konstatēti apstākļi, kas liecinātu par konkurenci izslēdzošu ietekmi.

2. Tirgus struktūra un pieprasījums

19. KP, izvērtējot Tiesisko pienākumu ievērošanu un to turpmāku lietderību, analizēja siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgus struktūru, tostarp tirgus dalībnieku skaitu, to rīcībā esošās jaudas, kā arī pieprasījuma organizācijas modeli un tirgus darbības mehānismus.
20. KP konstatē, ka tirgū darbojas vairāki neatkarīgie siltumenerģijas ražotāji, kuru kopējā uzstādītā siltumjauda sasniedz aptuveni 178 MW, salīdzinot ar kopējo vidējo siltumslodzi apkures sezonā aptuveni 350 MW apmērā. Minētais liecina, ka neatkarīgie siltumenerģijas ražotāji spēj nodrošināt nozīmīgu daļu no kopējā pieprasījuma. Vienlaikus KP ņem vērā, ka tirgū tiek plānota jaunu siltumavotu izbūve – izsniegti tehniskie noteikumi, kā arī tiek prognozēts, ka neatkarīgo ražotāju kopējā uzstādītā jauda tuvāko gadu laikā varētu sasniegt aptuveni 300 MW, kas norāda uz konkurences potenciāla pieaugumu nākotnē.¹⁰
21. Papildus esošajiem tirgus dalībniekiem KP ņem vērā arī potenciālo jaunu tirgus dalībnieku ienākšanas iespējas un jaunu tehnoloģiju attīstību. Tirgū tiek attīstīti projekti, kas balstīti uz elektroenerģijas izmantošanu siltumenerģijas ražošanā, tostarp lieljaudas siltumsūkņu risinājumi.¹¹ Tāpat tiek attīstīti risinājumi siltuma atkārtotai izmantošanai no industriāliem procesiem un datu centriem, kas var radīt papildu piedāvājumu un palielināt konkurences spiedienu tirgū.¹²
22. KP izvērtējuma gaitā uzklusēja vairāku tirgus dalībnieku viedokļus par Tiesisko pienākumu piemērošanu un konkurences apstākļiem siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū Rīgā. Tirgus dalībnieku sniegtā informācija atspoguļoja atšķirīgus secinājumus gan par Tiesisko pienākumu turpmāku piemērošanu, gan par konkurences attīstību tirgū. Atsevišķi tirgus dalībnieki norādīja uz nepieciešamību saglabāt Tiesiskos pienākumus kā preventīvu instrumentu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas riska ierobežošanai,¹³ savukārt citi uzsvēra konkurences

⁹ Avots: KP apkopotie Rīgas siltums dati par 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024 un 2024/2025 apkures sezonām

¹⁰ Rīgas siltums 13.04.2026. vēstule Nr. N-2026/2099

¹¹ AJ Power ieguldīs līdz 15 miljoniem eiro liejaudas siltumsūkni Rīgā, pieejams https://www.db.lv/zinas/aj-power-ieguldis-lidz-15-miljoniem-eiro-liejaudas-siltumsukni-riga-526225?utm_campaign=db-marketing&utm_source=twitter&utm_medium=post

¹² "Delska" Rīgā atklās 10 MW datu centru, pieejams <https://www.delfi.lv/56414296/komercials-saturs/120111814/delska-riga-atklas-10-mw-datu-centru-vienu-no-ilgtspejas-lideriem-baltija>

¹³ Eco Energy Riga 10.04.2026. vēstule, Gren Rīga 09.04.2026. vēstule Nr. 2026-63-01-016, SIA "Juglas Jauda"
DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

- intensitātes pieaugumu, neatkarīgo ražotāju jaudu attīstību un nepieciešamību pilnveidot tirgus organizācijas mehānismu.¹⁴
23. Atsevišķi tirgus dalībnieki īpaši uzsvēra Tiesisko pienākumu nozīmi kā ex ante instrumentam, tostarp attiecībā uz pienākumu piemērot cenu, kas nav zemāka par LRAIC, kā arī norādīja uz iespējamajiem riskiem, ja dominējošā tirgus dalībnieka rīcības izvērtēšana pilnībā notiktu tikai ex post Konkurences likuma 13. panta ietvaros.¹⁵ Vienlaikus vairāki tirgus dalībnieki norādīja arī uz būtisku neatkarīgo siltumenerģijas ražotāju jaudu pieaugumu, jaunu projektu attīstību un konkurences intensitātes palielināšanos tirgū.¹⁶
 24. Tāpat atsevišķi tirgus dalībnieki pauda apsvērumus par nepieciešamību pilnveidot siltumenerģijas iepirkuma un tirgus organizācijas mehānismu, tostarp attiecībā uz konkurējošās un nekonkurējošās daļas mijiedarbību un iepirkuma modeļa darbību praksē.¹⁷ Vienlaikus KP secina, ka iespējamā tirgus organizācijas mehānisma pilnveidošana pati par sevi nenosaka nepieciešamību saglabāt konkrētos Tiesiskos pienākumus kā ex ante konkurences tiesību instrumentu.
 25. Siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgus Rīgā ir attīstības stadijā un tā darbības modelis laika gaitā tiek pilnveidots. Vienlaikus KP uzsver, ka šis tirgus pēc savas būtības atšķiras no klasiskajiem iepirkumu modeļiem citās nozarēs vai valstīs, kur konkurence bieži notiek par ilgtermiņa līgumiem, savukārt Rīgas siltumenerģijas tirgū konkurence tiek organizēta regulāri par īstermiņa piegādes apjomiem.
 26. KP secinājumi kopumā ir saskanīgi arī ar publiski pieejamiem Valsts kontroles secinājumiem¹⁸ par Rīgas siltumenerģijas tirgu, kuros norādīts, ka konkurences mehānismu attīstība ir devusi būtisku ekonomisko ieguvumu, tostarp samazinot izmaksas un radot ietaupījumus patērētājiem.
 27. Tāpat arī KP 2023./2024. gadā veiktā Tirgus uzraudzība liecina, ka siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgus Rīgā ir attīstījies – konkurence tiek nodrošināta regulāros iepirkumos starp vairākiem neatkarīgajiem ražotājiem, un cenu līmenis mainās atkarībā no piedāvājumiem un pieejamajiem apjomiem.
 28. Ņemot vērā minēto, KP secina, ka tirgus struktūra, jaunu jaudu attīstība, potenciālo jauno dalībnieku ienākšana, kā arī tirgus organizācijas mehānisms kopumā neliecina par tirgus struktūru vai tirgus attīstības tendencēm, kas ļautu dominējošajam tirgus dalībniekam ilgstoši un sistemātiski ierobežot konkurenci vai izslēgt efektīvus konkurentus no tirgus. Veicot Tiesisko pienākumu ievērošanas uzraudzību, KP šādu Latvenergo rīcību nav konstatējusi.

3. Iespēja atgūt zaudējumus

29. KP, izvērtējot plēsonīgas cenu politikas risku, analizēja, vai dominējošais tirgus dalībnieks, īstenojot hipotētisku cenu politiku zem ekonomiski pamatota līmeņa, varētu nākotnē atgūt šādas rīcības rezultātā ciestos zaudējumus. Atbilstoši konkurences tiesību pieejai zaudējumu atgūšanas iespēja (recoupment) ir būtisks priekšnoteikums, lai plēsonīga cenu politika būtu ekonomiski racionāla un līdz ar to ticama.

10.04.2026. vēstule Nr. 1-6.2/017.

¹⁴ SIA "Rīgas BioEnerģija" 09.04.2026. vēstule Nr. RBE/1/2026-10, Rīgas siltums 13.04.2026. vēstule Nr. N-2026/2099

¹⁵ Eco Energy Riga 10.04.2026. vēstule, Gren Rīga 09.04.2026. vēstule Nr. 2026-63-01-016.

¹⁶ SIA "Rīgas BioEnerģija" 09.04.2026. vēstule Nr. RBE/1/2026-10, AS "RĪGAS SILTUMS" 13.04.2026. vēstule Nr. N-2026/2099.

¹⁷ Eco Energy Riga 10.04.2026. vēstule, Gren Rīga 09.04.2026. vēstule Nr. 2026-63-01-016, SIA "Juglas Jauda" 10.04.2026. vēstule Nr. 1-6.2/017, AS "RĪGAS SILTUMS" 13.04.2026. vēstule Nr. N-2026/2099.

¹⁸ Saskaņā ar Valsts kontroles publiski paustajiem secinājumiem neatkarīgo siltumenerģijas ražotāju dalības samazināšanās vai izslēgšana no tirgus varētu radīt būtisku izmaksu pieaugumu, tostarp papildu izmaksas AS "Rīgas Siltums" apmērā līdz aptuveni 25 milj. euro gadā.

30. KP konstatē, ka zaudējumu atgūšanas iespēja ir cieši saistīta ar tirgus struktūru, konkurences intensitāti un tirgus dalībnieku spēju reaģēt uz cenu izmaiņām. Kā secināts iepriekš, siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū darbojas vairāki neatkarīgie ražotāji ar būtiskām ražošanas jaudām, kā arī tiek plānota jaunu jaudu attīstība, kas kopumā rada pastāvīgu konkurences spiedienu un ierobežo iespēju ilgstoši paaugstināt cenas pēc hipotētiskas konkurences vājināšanās.
31. Vienlaikus KP ņem vērā, ka konkurence tirgū tiek organizēta regulāru iepirkumu veidā, kuros cenu līmenis tiek noteikts atkārtoti. Šādos apstākļos dominējošajam tirgus dalībniekam nav iespējas vienpusēji un ilgstoši ietekmēt cenu līmeni, jo katrā iepirkumā cenu nosaka konkurence starp tirgus dalībniekiem.
32. Papildus KP ņem vērā, ka neatkarīgo siltumenerģijas ražotāju izmaksu struktūra, kas balstās uz biomasas un šķeldas izmantošanu, ļauj tiem saglabāt konkurētspēju arī cenu pieauguma apstākļos. Tas nozīmē, ka šie tirgus dalībnieki spēj turpināt darbību un atkārtoti iesaistīties konkurencē, ierobežojot iespēju dominējošajam tirgus dalībniekam stabilizēt augstāku cenu līmeni un atgūt iespējamus zaudējumus.
33. Ņemot vērā minēto, KP secina, ka dominējošajam tirgus dalībniekam nepastāv ticama iespēja nākotnē atgūt iespējamus zaudējumus, kas varētu rasties, īstenojot plēsonīgu cenu politiku. Līdz ar to šādas rīcības īstenošana nebūtu ekonomiski racionāla un nav sagaidāma analizētajos tirgus apstākļos.

4. Secinājums

34. Apkopojot iepriekš minēto, KP konstatē, ka analizētajā periodā nepastāv apstākļi, kas liecinātu par plēsonīgas cenu politikas īstenošanu vai konkurenci izslēdzošiem efektiem. KP izvērtējums liecina, ka dominējošā tirgus dalībnieka spēja izslēgt konkurentus ir ierobežota, ņemot vērā konkurentu faktisko darbību tirgū, to rīcībā esošās jaudas, tirgus organizācijas mehānismu un tirgus attīstības tendences. Vienlaikus iespēja nākotnē atgūt iespējamus zaudējumus ir ierobežota, līdz ar to plēsonīgas cenu politikas īstenošana analizētajos tirgus apstākļos nav ekonomiski racionāla.
35. KP norāda, ka Tiesiskie pienākumi tika noteikti laikā, kad siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū Rīgā konkurence bija ļoti ierobežota, savukārt 2021. gadā neatkarīgo ražotāju loma tirgū joprojām bija salīdzinoši neliela. Vienlaikus kopš saistošo noteikumu aktualizēšanas tirgus situācija ir būtiski mainījies – neatkarīgo siltumenerģijas ražotāju nozīme ir pieaugusi, to nodrošinātais apjoms sasniedz būtisku daļu no kopējā pieprasījuma apkures sezonā (aptuveni 43% salīdzinājumā ar aptuveni 27% 2021. gadā), un tiek plānota turpmāka šo jaudu attīstība.
36. Tiesiskie pienākumi tika noteikti kā preventīvs instruments konkrēta konkurences riska novēršanai apstākļos, kad tirgus struktūra un organizācija nenodrošināja pietiekamu konkurences spiedienu uz dominējošo tirgus dalībnieku.
37. Vienlaikus KP izvērtēja katra Tiesiskā pienākuma lietderību pašreizējos tirgus apstākļos:
 - 1) attiecībā uz pienākumu piemērot cenu līmeni, kas nav zemāks par LRAIC, KP konstatē, ka LRAIC pieeja arī turpmāk saglabā nozīmi, izvērtējot iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu Konkurences likuma 13. panta ietvaros. Vienlaikus, ņemot vērā tirgus attīstību, pieaugošo konkurences intensitāti un dažādu siltumenerģijas ražošanas tehnoloģiju attīstību, šāda pastāvīga ex ante cenu kontrole pašreizējos tirgus apstākļos vairs nav nepieciešama un nav efektīvi piemērojama praksē;
 - 2) attiecībā uz pienākumu strukturēt piedāvājumus noteiktā veidā, KP konstatē, ka tas tika noteikts konkrētā tirgus attīstības posmā, lai nodrošinātu konkurences iespējas tirgus dalībniekiem. Vienlaikus pašreizējos apstākļos tirgus organizācijas mehānisms tiek pilnveidots un pielāgots jaunu tirgus dalībnieku un tehnoloģiju ienākšanai, līdz ar to

- konkurences iespēju nodrošināšana nav saistāma tikai ar konkrētu Tiesiskajos pienākumos noteiktu piedāvājumu strukturēšanas modeli;
- 3) attiecībā uz pienākumu identificēt izmaksas pirms rīcības tirgū, KP konstatē, ka tas galvenokārt precizē dominējošā tirgus dalībnieka atbildību par cenu pamatotību. Vienlaikus konkurences tiesību ietvaros pienākums pamatot savas rīcības ekonomisko loģiku un izmaksu atbilstību izriet no paša dominējošā stāvokļa un tiek vērtēts Konkurences likuma 13. panta ietvaros, līdz ar to šāds pienākums nav nepieciešams kā atsevišķs preventīvs instruments.
38. Ņemot vērā minēto, KP konstatē, ka pašreizējos tirgus apstākļos nepastāv tāds konkurences ierobežošanas risks, kas pamatotu Tiesisko pienākumu kā ex ante regulējuma instrumenta saglabāšanu. Vienlaikus KP uzsver, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas izvērtējumā izšķiroša nozīme ir konkrētās rīcības ietekmei uz efektīvas konkurences struktūru kopumā, un tas tiek veikts, vērtējot visus attiecīgos tirgus apstākļus un pierādījumus. Tas neizslēdz iespēju, ka atsevišķos tirgus apstākļos dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, tostarp plēsonīgas cenu politikas īstenošana, varētu tikt konstatēta. Šādos gadījumos rīcība var tikt vērtēta Konkurences likuma 13. panta ietvaros.
39. Līdz ar to KP secina, ka sākotnējie apstākļi, kuru dēļ tika noteikti Tiesiskie pienākumi, ir būtiski mainījušies, un to turpmāka piemērošana nav nepieciešama. Savukārt KL 13. pantā noteiktais aizliegums ļaunprātīgi izmantot dominējošo stāvokli ir pastāvīgi ievērojams pienākums dominējošā stāvoklī esošam tirgus dalībniekam.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 6. panta pirmās daļas 1. punktu un Administratīvā procesa likuma 83. pantu un 85. panta pirmo daļu, Konkurences padome

nolēma:

atcelt ar Konkurences padomes 2021. gada 29. jūlija lēmumu Nr. 20 "Par lēmuma grozīšanu daļā" noteiktos Tiesiskos pienākumus.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I. Šmite